

Sygn. akt: I C 654/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2017 r.

Sąd Rejonowy w Augustowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Joanna Kisiel
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Renata Szymborska

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2017 r. w Augustowie

na rozprawie

sprawy z powództwa *P. M. (1)*

przeciwko (...) S.A.

w S.

o zapłatę

I.

Zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powoda P. M. (1) kwotę 11.075,37 zł (jedenaście tysięcy siedemdziesiąt pięć złotych 37/100

z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot: 11.000,00 zł (jedenaście tysięcy złotych) od dnia 25.09.2017r. do dnia zapłaty, 75,37 zł (siedemdziesiąt pięć złotych 37/100) od dnia 24.10.2016r. do dnia zapłaty.

II.

Oddała powództwo w pozostałym zakresie.

III.

Zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powoda P. M. (1) kwotę 4.688,00 zł (cztery tysiące sześćset osiemdziesiąt osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.634,00 zł (trzy tysiące sześćset trzydzieści cztery złote) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

IV.

Zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sadu Rejonowego w Augustowie) kwotę 36,24 zł (trzydzieści sześć złotych 24/100) tytułem brakujących kosztów opinii biegłego sądowego.

Sygn. akt I C 654/16

UZASADNIENIE

Powód P. M. (1) wystąpił przeciwko (...) Towarzystwu (...) S.A.” w S. z pozwem o zapłatę kwoty

11.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za ból, krzywdę i cierpienie, będące następstwem zdarzenia z dnia 21.08.2016 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24.10.2016 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 75,37 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia będącego następstwem zdarzenia z dnia 21.08.2016 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia powództwa, tj. 21.12.2016 r. do dnia zapłaty. Nadto wniósł o ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku, któremu uległ powód w dniu 21.08.2016 r. Domagał się również zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Ze stanowiska powoda, wynikało, iż w dniu 21.08.2016 r. w A. przy ul. (...) przewrócił się na nierówności chodnika. Wskutek upadku powód doznał licznych obrażeń ciała. Podniósł, iż podmiotem odpowiedzialnym za prawidłowe utrzymanie chodnika przy ul. (...) w A. jest Urząd Miejski w A., który w dniu przedmiotowego zdarzenia posiadał ważną polisę OC zawartą z pozwanym, zatem odpowiedzialność za powstałą szkodę ponosi pozwany. Wskazał, iż wskutek przedmiotowego zdarzenia powód doznał obrażeń w postaci złamania kości stopy prawej i urazu psychicznego. W związku z silnie utrzymującymi się bólami i opuchlizną stopy prawej, powód zgłosił się do Przychodni (...) w A., skąd skierowany został do pracowni rentgenowskiej, a następnie do poradni ortopedycznej. Na miejscu powoda wypisano z zaleceniami utrzymywania opatrunku gipsowego do dnia 19.09.2016 r., zachowania spoczynkowego trybu życia oraz chodzenia bez obciążania uszkodzonej kończyny, szczególnie podczas przebywania na zwolnieniu lekarskim, tj. do dnia 26.09.2016 r., zażywania leków przeciwbólowych, wykonywania zastrzyków przeciwbólowych oraz kontynuowania leczenia w poradni ortopedycznej.

W związku z utrzymującymi się dolegliwościami bólowymi oraz ograniczeniem ruchomości kończyny dolnej prawej, powód nie mógł swobodnie się poruszać. W związku z koniecznością przebywania na zwolnieniu lekarskim została ograniczona aktywność zawodowa powoda, a także aktywność życia codziennego. Nadto, zmuszony był do zrezygnowania z czynnego uczestnictwa w życiu jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej A. L.. W związku z doznany uraz powód był zmuszony korzystać z pomocy osób trzecich, szczególnie w zakresie przemieszczania się m.in. na badania i konsultacje lekarskie, co dodatkowo wpłynęło na poczucie bezsilności i bezradności wobec zaistniałej sytuacji. Ponadto, powód zmuszony był ponieść dodatkowe koszty leczenia związane z kupnem niezbędnych leków. Pełnomocnik powoda wskazał, iż pozwany, decyzją z dnia 10.11.2016 r., odmówił wypłaty świadczenia tytułem zadośćuczynienia. Na etapie postępowania likwidacyjnego, strona pozwana proponowała powodowi zawarcie ugody w wysokości 3.300,00 zł, jednakże powód nie zgodził się na przyjęcie warunków ugody, ponieważ wskazana kwota jest niewspółmiernie niska do krzywdy i cierpienia doznanej przez powoda na skutek przedmiotowego zdarzenia. Jako podstawę prawną roszczeń strona powodowa wskazała art. 445 § 1 k.c.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, iż w toku likwidacji szkody pozwany przyjął odpowiedzialność za przedmiotowe zdarzenie i zaproponował zawarcie ugody, jednakże powód nie wyraził na to zgody. Zdaniem pozwanego, żądana przez powoda kwota zadośćuczynienia jest rażąco wygórowana, a odszkodowanie nieudowodnione.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 21.08.2016 r. w A., przy ul. (...), doszło do zdarzenia, w wyniku którego poszkodowany został P. M. (1). Na skutek potknięcia się na nierówności chodnika, powód doznał złamania V kości śródstopia prawego (dowód: dokumentacja medyczna k.17-26 akt).

Kończynę unieruchomiono w opatrunku gipsowym na okres 5 tygodni. Następnie powód korzystał z zabiegów rehabilitacyjnych (dowód: k. 282 akt).

Pozwany, po przeanalizowaniu zgromadzonej w sprawie dokumentacji, w postępowaniu likwidacyjnym, zaproponował ugodę w wysokości 3.300,00 zł. Powód nie zgodził się na przyjęcie warunków ugody, z powodu zaniżenia żądanej kwoty zadośćuczynienia (dowód: akta szkody k. 53-268 akt).

Na okoliczność sprawy, w szczególności na okoliczność urazów doznanych przez powoda w wyniku zdarzenia, przebiegu leczenia i rehabilitacji powoda, wpływu zdarzenia na życie osobiste i zawodowe powoda, opieki sprawowanej nad powodem po zdarzeniu, Sąd dopuścił dowód z zeznań świadków E. M. oraz P. K..

Z zeznań świadka E. M. – żony powoda – wynikało, iż odprowadzając szwagra do domu, powód złamał śródstopie prawej nogi. Następnego dnia, z powodu nieustającego bólu nogi i utrzymującej się opuchlizny, powód udał się do lekarza, następnie został skierowany do szpitala. Powodowi założono opatrunek gipsowy na okres 4 tygodni. W tym czasie, powód wymagał opieki przy wykonywaniu czynności życia codziennego. Po zdjęciu gipsu uskarżał się na ból nogi, obecnie również narzeka na ból przy zmianie pogody, lub przy dłuższym chodzeniu. Nadto, nie mógł aktywnie spędzać czasu. Początkowo powód poruszał się przy pomocy kul ortopedycznych, ojciec woził go na wizyty lekarskie. Powód zażywał leki przeciwbólowe oraz przyjmował zastrzyki. Następnie uczestniczył w rehabilitacji, przez okres 2 tygodni. Na zwolnieniu lekarskim powód przebywał przez 2 miesiące (dowód: rozprawa z dnia 27.03.2017 r. 00:14:01-00:21:38 k. 273v akt).

Świadek P. K. – szwagier powoda – zeznał, iż w dniu zdarzenia padał deszcz. Powód potknął się na nierówności chodnika i doznał złamania śródstopia. Na zwolnieniu lekarskim przebywał przez 4 tygodnie. Powód prosił świadka, aby zrobił mu zastrzyk przeciwbólowy. Wskutek zdarzenia, powód zmuszony był zrezygnować z uczestnictwa w Ochotniczej Straży Pożarnej na ok. 6 tygodni. Nie mógł również prowadzić aktywnego trybu życia. Powód uskarża się na ból nogi, przy zmianie pogody (dowód: rozprawa z dnia 27.03.2017 r. 00:21:38-00:28:54 k. 273v-274 akt).

Sąd uznał zeznania świadków za wiarygodne jako spójne i logiczne, korespondujące z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Na okoliczność wskazania jakich urazów powód P. M. (1) doznał na skutek wypadku z dnia 21.08.2016r., jak urazy te wpłynęły na stan zdrowia i funkcjonowanie powoda, jaki jest procentowy uszczerbek na zdrowiu powoda będący następstwem obrażeń ciała doznanych w wyniku wypadku, jakie są rokowania na przyszłość w zakresie całkowitego wyleczenia powoda, a w szczególności wskazanie, czy stan zdrowia powoda może ulec pogorszeniu w przyszłości, czy powód wskutek wypadku wymagał opieki osoby trzeciej, w jakim zakresie, ile godzin dziennie, przez jaki okres oraz czy nadal takiej opieki wymaga i przez ile godzin dziennie, czy w związku z doznanymi przez powoda obrażeniami na skutek przedmiotowego zdarzenia istnieje konieczność powołania biegłego o innej specjalności, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii G. K..

Z protokołu oględzin lekarskich, przeprowadzonego w toku postępowania sądowego w niniejszej sprawie, sporządzonego przez biegłego sądowego z zakresu (...) wynika, iż podczas wypadku w dniu 21.08.2016 r. powód doznał złamania V kości śródstopia prawego. Następstwem doznanych obrażeń jest ograniczenie ruchomości prawej stopy w zakresie supinacji i ograniczenie możliwości wykonywania większego wysiłku fizycznego. Biegły stwierdził, iż następstwem doznanych urazów jest długotrwały uszczerbek na zdrowiu powoda w wysokości 2 %. Rokowania na przyszłość, co do wyleczenia i powrotu do stanu sprzed wypadku są pomyślne. Ruchomość prawej stopy powróci do stanu fizjologicznego. W związku z ograniczeniami w funkcjonowaniu powoda po wypadku (w szczególności przemieszczania się), wymagał pomocy innych osób przez okres 5 tygodni w myciu, ubieraniu się, sprzątaniu, przygotowywaniu posiłków w wymiarze 4 godzin dziennie. Skonstatował, iż aktualnie powód nie wymaga pomocy innych osób. Uzyskano zrost odłamów i dobry wynik czynnościowy (dowód: opinia k. 279-281 akt).

W ocenie Sądu powyższa opinia jest wyczerpująca, spójna i zupełna, sporządzona przez osobę posiadającą specjalistyczną wiedzę, stąd Sąd obdarzył ją walorem wiarygodności i podzielił wnioski w niej zawarte, nadto przedmiotowa opinia nie została zakwestionowana przez strony postępowania.

Sąd, w trybie art. 299 kpc w zw. z art. 302 kpc dopuścił dowód z przesłuchania powoda P. M. (1) w charakterze strony, na okoliczność rozmiaru doznanej krzywdy.

Z zeznań powoda wynikało, iż w dniu 21.08.2016 r., ok. godz. 21:00, odprowadzał wraz z żoną, szwagra do jego miejsca zamieszkania. Na ulicy (...) potknął się na nierówności chodnika i wykręcił stopę. Następnego dnia, z powodu utrzymującej się opuchlizny i bólów, udał się do lekarza rodzinnego, który skierował powoda na badanie rtg i do lekarza ortopedy. Lekarz ortopeda stwierdził złamanie podstawy śródstopia piątego palca prawej stopy. Założono mu gips na okres 5 tygodni i przepisano zastrzyki i leki przeciwbólowe, lecz powód nie zażywał leków, a stosował masć. Przez cały okres powód korzystał z pomocy osób trzecich przy codziennych czynnościach, nie mógł również aktywnie uczestniczyć w Ochotniczej Straży Pożarnej. Przez okres dwóch tygodni uczęszczał również na zabiegi rehabilitacyjne. Życie towarzyskie powoda zostało ograniczone. Przed zdarzeniem aktywnie spędzał czas, spotykał się z rodziną i znajomymi, natomiast po wypadku pozostawał w domu. Wskazał, iż obecnie przy zmianie

pogody i dłuższej aktywności fizycznej odczuwa ból nogi. Z powodu zaistniałej szkody, powód nie dostał pracy w straży. Z uwagi przebywania na zwolnieniu lekarskim, utracił premię roczną w kwocie 874 zł w (...) S.A. (dowód: rozprawa z dnia 25.09.2017 r. 00:03:43-00:18:19 k. 307v-308 akt).

Sąd uznał zeznania powoda za wiarygodne jako spójne i logiczne.

W myśl art. 444 § 1 kc, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu.

Z kolei art. 445 § 1 kc, stanowi, iż w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

W orzecznictwie podkreśla się, że zadośćuczynienie pieniężne, o którym mowa w art. 445 § 1 kc ma na celu naprawienie szkody niemajątkowej wyrażającej się krzywdą w postaci cierpień fizycznych i psychicznych dlatego ustalając kwotę zadośćuczynienia należy mieć na uwadze rozmiar cierpień fizycznych związanych z zaistnieniem wypadku, jak i dolegliwości bólowe powstałe w następstwie urazu oraz długotrwałego leczenia (por. wyr. SA w Białymstoku z 1.2.2005 r., III APa 9/04, OSA 2005, Nr 12, poz. 33; zob. także wyr. SN z 18.11.2004 r., I CK 219/04, L.). Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie wysokość ta nie może być nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być "odpowiednia" w tym znaczeniu, że powinna być - przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego - utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (por. wyr. SN z 28.9.2001 r., III CKN 427/00, niepubl.). Określając wysokość zadośćuczynienia, sąd powinien brać pod uwagę wszystkie okoliczności, które dotyczą rodzaju chronionego dobra, rozmiaru doznanej krzywdy, charakteru następstw naruszenia, stosunków majątkowych zobowiązanego, stopnia jego winy itp.

W myśl art. 322 kpc, jeżeli w sprawie o naprawienie szkody, o dochody, zwrot bezpodstawnego wzbogacenia lub o świadczenie z umowy o dożywocie sąd uzna, że ścisłe udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy.

Powyższy przepis umożliwia sądowi (tzw. ius moderandi) tj. uwzględnienie żądania pozwu, chociaż żądana przez powoda kwota nie jest możliwa do ścisłego udowodnienia.

W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, iż powód wskutek zdarzenia z dnia 21.08.2016 r. doznał złamania V kości prawego śródstopia, a kończynę unieruchomiono w opatrunku gipsowym podudziowym na okres 5 tygodni. Następstwem doznanego urazu jest długotrwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 2 %. Brak jest racjonalnych podstaw aby kwestionować ustalenia biegłego dokonane w niniejszej sprawie, zważywszy na fachową i specjalistyczną wiedzę, którą legitymuje się biegły. Nadto, stan faktyczny przedstawiony przez powoda ma swoje odzwierciedlenie w obszernej, złożonej do akt, dokumentacji medycznej.

Należy mieć na względzie wiek powoda w dacie wypadku, a mianowicie powód miał wówczas ukończone 27 lat, na skutek wypadku powód doznał wielu cierpień związanych z leczeniem, w tym rehabilitacją, cierpienia te miały kontynuację w trakcie długotrwałego noszenia opatrunków gipsowych. Wprowadziło to wiele utrudnień do codziennej egzystencji powoda, m.in. zmuszony był do ograniczenia aktywnego trybu życia oraz uczestniczenia w jednostce Ochotniczej Straży Pożarnej A. L.. Przedmiotowe zdarzenie skutkowało również utraceniem premii rocznej w kwocie 874 zł w (...) S.A. Nota bene, powód obecnie odczuwa bóle kończyny dolnej, które uniemożliwiają mu prawidłową i normalną egzystencję. Powód został również pozbawiony możliwości efektywnego przygotowania się do naboru do służby w Straży Pożarnej, do czego docelowo zawodowo dąży.

W judykaturze ugruntowane jest stanowisko, iż z art. 361 § 1 kc wynika, że związek przyczynowy jest konieczną przesłanką powstania odpowiedzialności odszkodowawczej. Brak przyczynowości powoduje, że nawet zakwalifikowanie określonego zachowania, jako bezprawnego i zawinionego oraz ustalenie faktu poniesienia szkody nie może prowadzić do uznania odpowiedzialności za szkodę. Zgodnie z ogólną regułą rozkładu ciężaru dowodu wyrażoną w art. 6 kc wykazanie przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, w tym udowodnienie istnienia szkody polegającej na utracie korzyści i jej związku przyczynowego ze zdarzeniem sprawczym należy do poszkodowanego. Okoliczność czy strona wywiązała się ze swojego obowiązku udowodnienia faktów, z których wywodzi skutki

prawne nie należy do materii objętej dyspozycją art. 6 kc, ale podlega ocenie na gruncie przepisów prawa procesowego, w tym odnoszącego się do inicjatywy dowodowej stron art. 232 kpc. Ciężar dowodu obciąża osobę, która z określonego faktu wywodzi skutki prawne niezależnie od tego czy może ona przedstawić określone dowody. Nie jest bowiem wykluczona sytuacja, że na jednej stronie będzie spoczywał ciężar dowodu, a druga strona będzie zobowiązana dowód ten dostarczyć, co wprost wynika z art. 233 § 2 kpc (por. wyrok SN 2011-01-27 II PK 173/10 LEX nr 786376).

Na gruncie przedmiotowej sprawy należy skonstatować, iż powód w pełni wykazał, iż wskutek przedmiotowego zdarzenia doznał urazu, w związku z którym zaszła konieczność zakupu materiałów medycznych tj. zastrzyki i maści. Koszty poniesione przez powoda zostały udokumentowane fakturami (k. 27-28 akt), zatem wydatki te w sposób oczywisty pozostają w związku przyczynowo-skutkowym z zaistniałym zdarzeniem. Podkreślenia wymaga również fakt, iż strona pozwana nie zgłosiła dowodów, które przeczyłyby powstaniu odpowiedzialności odszkodowawczej. Nota bene Sąd, uwzględniając powyższe, uznał poniesione przez powoda koszty medyczne, w całości za zasadne.

Reasumując, mając na uwadze wszystkie powyższe okoliczności oraz wiek powoda, dolegliwości z jakimi zmagał się powód, ograniczenia w codziennym życiu oraz czasową bezradność życiową, Sąd uznał roszczenie powoda z tytułu zadośćuczynienia, jako w pełni usprawiedliwione. Żądana przez stronę powodową kwota w wysokości 11.000,00 zł jest adekwatna do doznanego przez powoda urazu fizycznego i psychicznego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd zasądził od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powoda P. M. (1) kwotę 11.075,37 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot: 11.000,00 zł od dnia 25.09.2017r. do dnia zapłaty, 75,37 zł od dnia 24.10.2016r. do dnia zapłaty.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo jako bezzasadne. Należy wskazać, iż art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 481 § 1 kc, umożliwia zasądzenie odsetek od dnia wyrokowania. Pomimo, iż faktycznie roszczenie zostało zgłoszone pozwanemu w trakcie postępowania przedsądowego, za określonym terminem, jednakże stan powoda oraz następstwa zdarzenia skutkujące powstaniem uszczerbku na zdrowiu, zostały dopiero dokładnie określone na podstawie opinii biegłego w przedmiotowej sprawie, wydanej na etapie postępowania sądowego. Stąd, w przedmiotowej sprawie, Sąd oceniał stan powoda i należne mu zadośćuczynienie, biorąc pod uwagę skutki przedmiotowego zdarzenia określone na datę orzeczenia.

Należy również wskazać, iż roszczenie powoda o ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku, któremu uległ powód w dniu

21.08.2016 r., nie może się ostać w świetle całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności treści opinii biegłego sądowego. Z opinii biegłego G. K. niezbicie wynika, że doznane urazy nie wpłyną na pogorszenie stanu zdrowia powoda w przyszłości. Rokowania na przyszłość, co do wyleczenia i powrotu do stanu sprzed wypadku są pomyślne. Ruchomość prawej stopy powróci do stanu fizjologicznego. Wobec powyższego, co do tak sformułowanego roszczenia orzeczono, na podstawie art. 189 kpc, w pkt II wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 kpc w zw. § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2016 r. poz. 1668 zm.) obciążając kosztami procesu w całości stronę pozwaną, bowiem oddalenie powództwa dotyczyło nieznaczej części żądania strony powodowej.

W punkcie IV wyroku postanowiono w oparciu o przepis art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 623).

Sygn. akt I.Ca 430/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2017r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mirosław Krzysztof Derda

Sędziowie: SSO Małgorzata Szostak – Szydłowska (spr.)

SSO Joanna Walczuk

Protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2017 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa P. M. (1)

przeciwko (...) S.A. w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego (...) S.A. w S.

od wyroku Sądu Rejonowego w Augustowie

z dnia 25 września 2017r., sygn. akt I C 654/16

1)

oddala apelację;

2)

zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powoda P. M. (1) kwotę 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II – jej instancji.

SSO Mirosław Krzysztof Derda SSO Małgorzata Szostak-Szydłowska SSO Joanna Walczuk

Sygn. akt I. Ca 430/17

UZASADNIENIE

Powód P. M. (2) domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanego (...) S.A. kwoty 11.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21 października 2016 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za ból, krzywdę i cierpienie oraz kwoty 75,37 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu tytułem odszkodowania za koszty leczenia będące konsekwencją zdarzenia z dnia 21 sierpnia 2016 roku. Ponadto domagał się ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki zdarzenia i zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Podał, że w dniu 21 sierpnia 2016 roku w A. przy ulicy (...) (działka nr (...)) powód potknął się na nierówności chodnika, na skutek czego doznał licznych obrażeń ciała. Podmiotem odpowiedzialnym za utrzymanie chodnika przy ulicy (...) w A. w należyтым stanie jest Urząd Miejski w A., który w dniu przedmiotowego zdarzenia posiadał ważną polisę OC pozwanego.

Pozwane (...) S.A. w S. domagało się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego. Wskazywało, iż w toku likwidacji szkody ostatecznie przyjęło odpowiedzialność za przedmiotowe zdarzenie i zaproponowało zawarcie ugody, ustalając uszczerbek na zdrowiu pozwanego w wysokości 2%, lecz do ugody nie doszło, zaś roszczenie pozwu jest rażąco zawyżone i przeczy funkcji kompensacyjnej zadośćuczynienia.

Wyrokiem z dnia 25 września 2017 roku sygn. akt I C 654/16 Sąd Rejonowy w Augustowie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 11.075,37 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot: 11.000,00 zł od dnia 25 września 2017 roku do dnia zapłaty i 75,37 zł od dnia 24 października 2016 roku do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałym zakresie i zasądził od pozwanego na

rzecz powoda kwotę 4.688,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz pobrał od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 36,42 zł tytułem brakujących kosztów opinii biegłego sądowego.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 21 sierpnia 2016 r. przy ul. (...) w A. doszło do zdarzenia polegającego na tym, że powód P. M. (1) na skutek potknięcia się na nierówności chodnika doznał złamania V kości śródstopia prawego. Kończynę unieruchomiono w opatrunku gipsowym na okres 5 tygodni. Następnie powód korzystał z zabiegów rehabilitacyjnych. Po zgłoszeniu szkody pozwane Towarzystwo (...) zaproponowało powodowi ugodę w wysokości 3.300,00 zł. Powód nie zgodził się jednak na takie warunki ugody.

Na podstawie zeznań świadków P. K. i E. M., a także zeznań powoda Sąd Rejonowy ustalił, iż powód następnego dnia po zdarzeniu, z powodu nieustającego bólu nogi i utrzymującej się opuchlizny, udał się do lekarza, następnie został skierowany do szpitala. Powodowi założono opatrunek gipsowy. W tym czasie, powód wymagał opieki przy wykonywaniu czynności życia codziennego. Po zdjęciu gipsu skarżył się na ból nogi, obecnie również narzeka na ból przy zmianie pogody, lub przy dłuższym chodzeniu. Nadto, nie mógł aktywnie spędzać czasu. Początkowo powód poruszał się przy pomocy kul ortopedycznych, ojciec woził go na wizyty lekarskie. Powód zażywał leki przeciwbólowe oraz przyjmował zastrzyki. Następnie uczestniczył w rehabilitacji, przez okres 2 tygodni. Na zwolnieniu lekarskim powód przebywał przez 2 miesiące. Wskutek zdarzenia był zmuszony był zrezygnować z uczestnictwa w Ochotniczej Straży Pożarnej na ok. 6 tygodni i nie mógł prowadzić aktywnego trybu życia, nadal skarży się na ból nogi, przy zmianie pogody.

Na podstawie opinii biegłego sądowego z zakresu (...) Sąd Rejonowy ustalił, iż w wyniku wypadku w dniu 21 sierpnia 2016 r. powód doznał złamania V kości śródstopia prawego. Następstwem doznanych obrażeń jest ograniczenie ruchomości prawej stopy w zakresie supinacji i ograniczenie możliwości wykonywania większego wysiłku fizycznego. Biegły stwierdził u powoda długotrwały uszczerbek na zdrowiu powoda w wysokości 2 %. Rokowania na przyszłość, co do wyleczenia i powrotu do stanu sprzed wypadku są pomyślne. Ruchomość prawej stopy powróci do stanu fizjologicznego. W związku z ograniczeniami w funkcjonowaniu po wypadku (w szczególności przemieszczania się) powód wymagał pomocy innych osób przez okres 5 tygodni w myciu, ubieraniu się, sprzątaniu, przygotowywaniu posiłków w wymiarze 4 godzin dziennie. Aktualnie powód nie wymaga pomocy innych osób. Uzyskano zrost odłamów i dobry wynik czynnościowy.

W tych okolicznościach Sąd pierwszej instancji powołał się na regulacje wynikające z art. 444 § 1 k.c. 445 § 1 k.c. i doszedł do wniosku, iż mając na uwadze dolegliwości, z jakimi zmagał się powód, ograniczenia w codziennym życiu oraz czasową bezradność życiową będącą konsekwencją przedmiotowego wypadku i uznał, że żądana przez powoda kwota zadośćuczynienia w wysokości 11.000,00 zł jest w pełni zasadna. Mając powyższe na uwadze, uwzględnił powództwo w całości.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany (...) S.A. zaskarżając go w części, w zakresie pkt. I co do kwoty 5.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 25 września 2017 roku do dnia zapłaty, w zakresie pkt. III i IV w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucał naruszenie art. 445 § 1 k.p.c. polegające na nieprawidłowym zastosowaniu kryteriów ustalania odpowiedniej kwoty tytułem zadośćuczynienia (m.in. nieuwzględnienie w pełni wniosków płynących z opinii biegłego, z której wynika, że powód doznał jedynie długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, a nie trwałego oraz, że istnieją duże szanse na pełne wyleczenie zaś uciążliwości związane z leczeniem dotyczyły jedynie noszenia gipsu) i zasądzenie kwoty, która jest rażąco wygórowana i niewspółmierna do doznanej krzywdy, podczas gdy ustalenie kwoty zadośćuczynienia na poziomie 11.000,00 zł w niniejszym przypadku prowadzi do wzbogacenia powoda, natomiast odpowiednią kwotą zadośćuczynienia jest kwota 6.000,00 zł, ponadto zasądzona kwota w znaczny sposób odbiega od kwot zasądzanych w podobnych przypadkach.

Pozwany wnosił o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez oddalenie powództwa co do kwoty 5.000,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 25 września 2017 roku do dnia zapłaty i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego, a także obciążenie powoda brakującymi kosztami sądowymi. Wnosił również o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego, jako bezzasadna, podlegała oddaleniu.

Sąd pierwszej instancji co do zasady należycie ustalił stan faktyczny przedmiotowej sprawy i wyjaśnił podstawę orzeczenia z przytoczeniem prawidłowych przepisów prawa, w sposób prawidłowy ocenił także zgromadzony materiał dowodowy.

Ustalenia faktyczne wymagały jednak istotnego uzupełnienia – na podstawie zebranego przed Sądem Rejonowym materiału dowodowego – co do okoliczności, na podstawie których pozwany w niniejszej sprawie ponosi odpowiedzialność za szkodę i krzywdę poniesioną przez powoda oraz okoliczności leżących u podstaw uwzględnienia roszczenia odszkodowawczego. Ustalenia faktyczne w tym Sąd Rejonowy zupełnie pominął, tak jak i znaczną część materiału dowodowego w postaci dokumentów, a za to całkowicie zbędnie zacytował niemal w całości zeznania świadków i zeznania powoda. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku jest daleko niewystarczające i nie spełnia wymagań określonych w art. 328 § 2 k.p.c.

Zważywszy na zakres zaskarżenia i niekwestionowanie odpowiedzialności pozwanego co do zasady, jedynie uzupełniając Sąd Okręgowy powyższe braki uzupełnił czyniąc zadość obowiązkowi merytorycznego rozpoznania sprawy i sprawowanej z urzędu kontroli prawidłowości zastosowania prawa materialnego niezależnie od zarzutów apelacyjnych.

Po pierwsze, dodatkowo ustalić należy, że nieruchomości położona w A. przy ulicy (...) oznaczona numerem geodezyjnym (...) pozostaje w posiadaniu Gminy M. A. i Gmina ta odpowiada za utrzymanie znajdujących się na niej chodników w należyтым stanie. Gmina M. A. zawarła umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania mienia na okres od 01 lutego 2016 do dnia 31 stycznia 2017 r. stwierdzoną polisą z dnia 25 lutego 2016 roku. Zakres ubezpieczenia zgodnie z specyfikacją istotnych warunków zamówienia i wnioskiem Gminy obejmował w szczególności szkody spowodowane lokalnymi powierzchniowymi utrwaleniami powierzchni i pojedynczymi wyrwami w poboczu (polisa – k. 255-258, wniosek i siwz – k. 112-254). Odpowiedzialność cywilna pozwanego za szkodę i krzywdę doznaną przez powoda wskutek zdarzenia z dnia 21 sierpnia 2016 r. opiera się zatem na powyższej umowie i przepisach art. 822 i nast. k.c.

Po drugie, w ustaleniach faktycznych Sądu Rejonowego zabrakło jakiegokolwiek odniesienia do uwzględnionego roszczenia pozwu w kwocie 75,37 zł z ustawowymi odsetkami tytułem odszkodowania. W szczególności Sąd pierwszej instancji pomijając złożone dokumenty obrazujące proces leczenia i rehabilitacji powoda, a także faktury z dnia 2 sierpnia 2016 r. i z dnia 18 listopada 2016 r. zaniechał koniecznego w niniejszej sprawie ustalenia, iż powód zakupił lekarstwa za łączną kwotę 75,37 zł. Potrzeba zastosowania leków objętych ww. fakturami dla leczenia obrażenia ciała doznanego wskutek zdarzenia z dnia 21 sierpnia 2016 roku, nie była przez pozwanego kwestionowana. Rozstrzygając o roszczeniu odszkodowawczym powoda podkreślić należy, że według art. 444 k.c. naprawienie szkody obejmuje wszelkie koszty wynikłe z uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. Niewątpliwie do zakresu tych kosztów mogą kwalifikować się koszty leczenia i rehabilitacji, w np. jak w niniejszej sprawie koszty zakupu leków. Stąd też roszczenie powyższe pomimo braku stosownych ustaleń słusznie zostało uwzględnione.

Odnosząc się do zarzutów apelacji, zdaniem Sądu Okręgowego, skarżący bezpodstawnie zarzuca w apelacji naruszenie prawa materialnego w postaci art. 445 § 1 k.c. poprzez jego błędne i niewłaściwe zastosowanie. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem judykatury o postawieniu skutecznego zarzutu naruszenia art. 445 § 1 k.c. należy mówić wtedy, gdy dochodzi do dysonansu pomiędzy poprawnie sformułowanymi przesłankami w ujęciu ogólnym (uniwersalnym) a zindywidualizowanymi przesłankami, dotyczącymi konkretnej osoby pokrzywdzonej (tak m.in. Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 30 października 2013 roku, sygn. akt I ACa 816/13, Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 lipca 2011 roku, sygn. akt II CSK 682/10 i z dnia 20 kwietnia 2006 roku, sygn. akt IV CSK 99/05, OSP 2009/4/40). Kształtowanie wysokości zadośćuczynienia należy natomiast do sfery orzeczniczych kompetencji Sądu pierwszej instancji. W związku z czym korygowanie przez sąd odwoławczy wysokości zasądanego zadośćuczynienia jest, zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem judykatury, uzasadnione jedynie wówczas, gdy przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy, mających wpływ na jego wysokość, jest ono niewspółmiernie nieodpowiednie, jako rażąco wygórowane lub rażąco niskie (m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 1970 roku, sygn. akt III PRN 39/70, OSNCP 1971/3/53; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 26 czerwca 2013 roku, sygn. akt I ACa 253/13). Skuteczny zarzut zasądzenia zadośćuczynienia w wygórowanej wysokości wymaga zatem wykazania, że pominięte zostały przez sąd orzekający okoliczności istotne dla ustalenia wysokości zadośćuczynienia, ewentualnie nienależycie ocenione, przez co zasądzone zadośćuczynienie jawi się jako rażąco zawyżone.

Taka sytuacja, wbrew czynionym przez skarżącego zarzutom, w realiach niniejszej sprawy nie zachodzi. Pamiętać też należy, że ze względu na niewymierność krzywdy, określenie w danym przypadku odpowiedniej sumy zadośćuczynienia pozostawione zostało sądowi, który dysponuje w takim wypadku większym zakresem swobody niż przy ustalaniu szkody majątkowej i odszkodowania

koniecznego do jej naprawienia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 24 maja 2016 roku sygn. akt V ACa 870/15, Legalis nr 1522780). Stosownie do brzmienia art. 445 § 1 k.c., zadośćuczynienie za doznaną krzywdę winno wyrażać się w odpowiedniej sumie pieniężnej. Podstawowymi kryteriami ustalenia wysokości tego świadczenia są stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych rozumianych jako ujemne przeżycia związane z cierpieniami fizycznymi, a także następstwa uszkodzenia ciała czy rozstroju zdrowia, trwałość obrażeń, prognozy na przyszłość, wiek poszkodowanego, skutki w zakresie życia osobistego, konieczność wyrzeczenia się określonych czynności życiowych, korzystania z pomocy innych osób. Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego odpowiednio uwzględnia te okoliczności. Ważnym jest, że – wbrew stanowisku skarżącego – warunkiem zasądzenia zadośćuczynienia nie jest wyłącznie wystąpienie trwałego uszczerbku na zdrowiu, lecz wystarczający w okolicznościach konkretnej sprawy może być uszczerbek długotrwały, który nie wywołuje nieodwracalnych skutków dla zdrowia poszkodowanego, a jedynie skutki przejściowe.

Sąd Rejonowy uwzględnił wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar krzywdy. Nie pominął rozmiarów obrażeń oraz ich konsekwencji dla życia powoda. Przede wszystkim uwzględnił młody wiek powoda (27 lat), czasowe ograniczone możliwości ruchowe, potrzebę korzystania z pomocy osób trzecich, a także przede wszystkim zakres doznanych przez niego cierpień. Wskutek zdarzenia z dnia 21 sierpnia 2016 roku powód doznał złamania kości prawego śródstopia, w konsekwencji czego unieruchomiono mu kończynę opatrunkiem gipsowym na okres 5 tygodni, przez kolejne 2 tygodnie powód uczęszczał na rehabilitację. Następstwem zdarzenia był długotrwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 2%. W okolicznościach przedmiotowej sprawy ważne było także to, że uszczerbek na zdrowiu przełożył się nie tylko na dolegliwości bólowe, ale i na znaczne problemy w codziennym funkcjonowaniu powoda. Uszkodzenie kończyny dolnej i jej unieruchomienie opatrunkiem gipsowym niewątpliwie wpływa na codzienne funkcjonowanie. Skutki wypadku z jednej strony mają znaczenie dla wykonywania pracy zawodowej powoda, z drugiej też strony wpływają na wykonywanie codziennych czynności domowych oraz na jego aktywność i życie społeczne. Dopiero po ponad dwóch miesiącach powód odzyskał zdolność do pracy. Powód musiał zrezygnować z uczestnictwa w działalności Ochotniczej Straży Pożarnej na ok. 6 tygodni. Nie mógł również prowadzić aktywnego trybu życia, który przed wypadkiem stanowił dla niego, jako młodego człowieka, ważny aspekt życia codziennego. Nie można też tracić z pola widzenia faktu, że proces leczenia powoda pomimo upływu półtora roku od wypadku nie zakończył się i powód nadal odczuwa dolegliwości w postaci ograniczenia ruchomości prawej stopy w zakresie supinacji i ograniczenia możliwości wykonywania większego wysiłku fizycznego, choć – w świetle opinii biegłego z zakresu ortopedii i traumatologii – istnieją szanse ustąpienia tych dolegliwości w ciągu kilku miesięcy. Uwzględniwszy powyższe wysokość zadośćuczynienia określona przez Sąd pierwszej instancji na kwotę 11.000,00 zł nie jest kwotą rażąco wygórowaną i prowadzącą do bezpodstawnego wzbogacenia powoda. Mieści się ona w granicach uznania sędziowskiego. Stanowi ona kwotę odpowiednią za doznaną przez powoda krzywdę powstałą w wyniku zdarzenia będącego źródłem odpowiedzialności pozwanego.

Wobec powyższego na podstawie art. 385 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną.

Konsekwencją tego orzeczenia jest zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. oraz 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800), albowiem powód był reprezentowany w postępowaniu apelacyjnym przez adwokata i domagał się zasądzenia kosztów zastępstwa prawnego.

SSO Małgorzata Szostak-Szydłowska SSO Mirosław Krzysztof Derda SSO Joanna Walczuk